

**СЕКЦІЯ: ІНФРАСТРУКТУРНА І ЛОГІСТИЧНА КОМПОНЕНТИ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ В КОНТЕКСТІ
ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СЕРВІСІЗАЦІЇ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ**

УДК 388. 48: 640.41

Герасименко В.Г., к.е.н., проф., Семенець К.М.

Одеський національний економічний університет, Україна

**МЕТОД ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ ЯКОСТІ ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА КРУПНОГО МІСТА**

Gerasymenko V.G., Ph.D., Prof., Semenets K.M.

**THE METHOD OF COMPARATIVE ANALYSIS OF THE HOTEL INDUSTRY
QUALITY OF A LARGE CITY**

Готельне господарство вважається найважливішим елементом туристичного бізнесу, а туризм, у свою чергу, - одним із напрямів реалізації готельних послуг. Станом на 01.01.2014р. в Україні працювали 3144 готелів та аналогічних засобів розміщення туристів. З них 1293 заклади зі статусом юридичної особи (41,1% від загальної кількості закладів) та 1851 заклади зі статусом «фізичні особи-підприємці» (58,9% від загальної кількості закладів). Загальна місткість засобів розміщення туристів в Україні становить 168,8 тис. місць. Щорічно вони обслуговують близько 4,9 млн. осіб, з яких 23,4% іноземці [1].

Одеський регіон входить у число лідерів серед інших областей країни за рівнем розвитку готельного господарства. Відомо, що адміністративно-територіальний устрій України складається з 24 областей, Автономної Республіки Крим (АР Крим), м. Києва та м. Севастополя.

За даними 2013 року, по кількості готелів та аналогічних засобів розміщення він зайняв третє місце – 253 одиниці, що складає 7,06% від загальноукраїнської кількості закладів. При цьому, варто відмітити, що тільки 77 закладів є юридичними особами, а інші 176 одиниць мають статус фізичної особи-підприємця. Така ситуація ще раз підтверджує необхідність внесення зміни до чинного законодавства, яка передбачає можливість закладам бути підприємствами, не тільки у статусі юридичної особи, а й у статусі фізичної особи-підприємця.

По показникам кількості номерів (3 655 одиниць) та місткості номерного фонду (10 863 місця) Одеський регіон займає четверті місця АР Крим, м. Києва та Львівського регіону.

За кількістю розміщених приїжджих Одеська область знаходиться на п'ятому місці. У 2013 році у готелях та аналогічних засобах розміщення було надано послуги 295 298 особам, що складає 5,4% від загальної кількості розміщених у відповідних закладах по Україні.

За показником фактичних витрат на один ліжко-день Одеська область займає друге місце – 458,4 грн., при цьому у закладах зі статусом юридичної особи даний показник приймає значення 552,4 грн., а у закладах зі статусом фізичної особи-підприємця – 364,4грн.

На території Одеської області функціонує також значна кількість засобів розміщення малої місткості або поза категорійних готелів, які позиціонують себе як «міні-готель», «комплекс відпочинку», «апартаменти», «гостьовий двір» тощо. У період з 2005 по 2013р. кількість поза категорійних готелів по м. Одесі збільшилась у 2,2 рази і складає зараз 25 одиниць [2].

Позакатегорійні готелі стали сьогодні серйозними конкурентами традиційним підприємствам готельного господарства. Очевидно, враховуючи такі обставини, а також з метою виведення з тіні великої кількості різних міні-готелів і міні-пансіонатів, Кабінет Міністрів України видав Постанову №297 від 15 березня 2006р. «Про порядок послуг тимчасового розміщення (мешкання)». Тепер власники всіх колективних засобів розміщення починаючи з 10 койко-місць і більше мають право надавати туристам послуги розміщення, тільки зареєструвавшись як суб'єкти підприємницької діяльності. Таким чином, у м. Одесі послуги розміщення надають не тільки категорійні готелі від 2- до 5-зіркових, а й низка різноманітних позакатегорійних готелів. Розподіл засобів розміщення м. Одеси за категорією готелів показано на рис. 1.

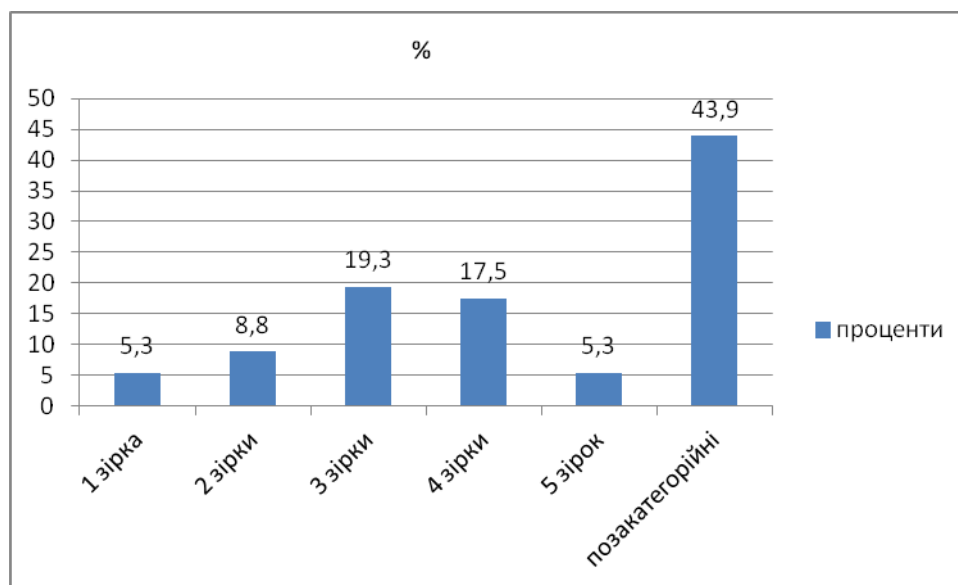

Рис.1. Розподіл засобів розміщення м. Одеси за категорією готелів

Як відомо, рівень якості готельних послуг ідентифікується шляхом категоризації готелів. Готелю найнижчої категорії присуджується одна зірка, найвищої – п'ять зірок. Наявність даних про кількість готелів у місті або регіоні, а також їх належність до певної категорії дозволяють провести експрес-аналіз якості готельного господарства. Сутність методики експрес-аналізу така: у місті або регіоні підраховується кількість готелів, сертифікованих від 1 до 5 зірок. Кожному 1-зірковому готелю присуджується 1 бал, 2-зірковому – 2 бали, 3-зірковому – 3 і т.д. Кількість балів, отриманих готельним господарством міста, потім необхідно поділити на кількість усіх готелів. У результаті отримуємо показник, який визначає середню оцінку якості всіх категорійних засобів розміщення. Чим він більше, тим більшою можна вважати якість готельного господарства. Аналогічним чином розраховуємо якість готельного фонду інших міст, з якими є необхідність здійснити порівняння. Проілюструємо запропонований підхід на прикладі готельного господарства м. Одеси та м. Санкт-Петербург (табл.1).

Як впливає із даних таблиці 1, середня оцінка готельного господарства м. Одеси становила 3,1 балів проти 2,5 бали, що отримав Санкт-Петербург. Тобто, незважаючи на великі абсолютні значення останнього міста, якісний стан його готельного господарства можна вважати нижчим, ніж в Одесі. Це пояснюється тим, що в структурі готельного господарства м. Санкт-Петербург переважають готелі категорій 2 та 3 зірки, наявність яких вплинула на загальний показник якості.

Таблиця 1

Порівняльна оцінка якості готельного господарства міст Одеси та Санкт-Петербурга*

Категорія готелю	Кількість готелів		Кількість балів	
	м. Одеса	м. Санкт-Петербург	м. Одеса	м. Санкт-Петербург
1 зірка	3	44	3	44
2 зірки	5	117	10	234
3 зірки	11	101	33	303
4 зірки	10	36	40	144
5 зірок	3	15	15	75
Разом	32	313	101	800
Середня оцінка	x	x	3,1	2,5

*Дані по готельному господарству м. Санкт-Петербург містяться у [3].

Порівняльний експрес-аналіз якості готельного господарства окремих міст або регіонів може бути корисним напередодні таких великих подій, що можуть відбутись, як спортивні змагання, фестивалі, конференції і симпозиуми міжнародного масштабу.

Перелік посилань

1. Офіційний сайт Державної агенції України з туризму і курортів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/>.
2. Шикіна О. В. Організаційно-економічне забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості: автореф. дис.. на здобуття наук. ступеня канд.. екон. наук: 08.00.04/ Шикіна Ольга Володимирівна. – Одеса, 2015. – 20с.
3. Воронцова Г. Г. Влияние инновационных технологий на развитие туристской отрасли в Санкт-Петербурге/. Г. Г. Воронцова// Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку: монографія. Під ред.. Кизима М. О., Ермаченка В. Є. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2012. – с.198 – 210.